

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
 Egy évre 60— korona. Negyedévre 110— korona.
 Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felcélós szerkesztő és fapostolajdonos
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, (amely
 Debreczeni Első Takarékpénztár épületében).
 Egy szám ára 23 korona.

A hajdumegyei és debreceni gazdák nagy küldöttsége utazott föl a pénzügyminiszterhez

A vagyonváltásról a föld értékeinek 5—15 százalékban kéri megállapítani.

A hajdumegyei és debreceni gazdák a város képviselőinek bevonásával csütörtökön délelőtt a városháza kis tanács-termében értekezletet tartottak dr. Vargha Elemér th. főjegyző tanácsnok elnöklésével az ingatlan vagyonváltás ügyében.

Dr. Czeglédy Mihály, a Hajdumegyei Gazdasági Egyesület elnöke szöveg általánosságban a vagyonváltás kérdéséről, aztán dr. Vásáry István városi tanácsnok terjesztette elő a határozati javaslatot. Ebben rámutat arra, hogy Debrecenben kerékszámban 166.000 kat. hold területből 85.000 kat. hold a városnak tulajdona, ami nem esik vagyonváltás alá, 81.000 kat. hold van a magánosok kezében. E 81.000 holdból 67.000 hold a szántó föld, 5.900 hold a rét, a többi kert, szőlő és terméketlen terület.

Debrecenben a szántóföldek átlagos kataszteri tiszta jövedelme kataszteri holdankint 18.21 kor., a rét átlagos tiszta jövedelme 9.82 kor., a legelő átlagos jövedelme 5.14 kor. Debrecenben a kataszteri tiszta jövedelem már az 1909 V. t.-c.-t megelőzőleg aránytalanul magasnak volt megállapítva.

A 17.21 korona átlagos kataszteri tisztajövedelem mellett a fent említett birtok-kategóriák után a vagyonváltás következőképp alakul:

20 kat. hold után	141.982 kor.
50 kat. hold után	283.965 kor.
100 kat. hold után	619.560 kor.
200 kat. hold után	1.239.120 kor.
500 kat. hold után	3.097.800 kor.

A debreceni tanyabirtokoknak azonban mintegy kétharmad része, a fekete földek átlagos kataszteri tisztajövedelme 22 koronára jön ki, ennek megfelelőleg alakulna:

25 kat. hold után	181.000 kor.
50 kat. hold után	396.000 kor.
100 kat. hold után	792.000 kor.
200 kat. hold után	1.584.000 kor.
500 kat. hold után	4.290.000 kor.

Ilyen mérvű vagyonváltásnak a kivetése és beszedése a debreceni és hajdumegyei mezőgazdaság teljes tönkremenetelét vonná maga után.

Gondoskodni kell tehát arról, hogy a föld vagyonváltása az értékeknek egy meghatározott %-ában állapíttassék meg. Ez a

% nem lehet magasabb, mint más vagyonoknál, miután a háború alatti rekvirálásokkal, a maximálásokkal, majd a megszállás folytán a mezőgazdaság már egy is sok terhet viselt.

Helyes lenne ezt %-ot úgy állapítani meg, hogy 50 holdas birtok átlagban 15 kor. holdankinti kataszteri tiszta jövedelme a terület értéke után 10 % lenne. Minél nagyobb értékű ingatlannál emelkednék 15 %-ig, lefelé pedig leszállna 5 %-ig, úgy, hogy az öt holdon alóli bir-

tok váltságmentes maradna.

Ezt az előterjesztést az értekezlet elfogadta és memorandum foglalták, amelyet a jelenlevők aláírtak.

A memorandumot a hajdumegyei és debreceni gazdákból alakult mintegy husz tagu küldöttség vitte fel még a csütörtök déli vonattal Budapestre Hegedüs Loránt pénzügyminiszterhez. Átadják nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszternek is támogatás végett.

Az első lépés a trianoni békeszerződés végrehajtásához.

A nemzeti hadsereg létszámcsökkentéséről szóló javaslat a nemzetgyűlésben.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

A katonai ellátási javaslat részletes vitáját folytatta.

A 75. §-nál Szilágyi Lajos indítványozza, hogy ne öt, hanem 10.000 koronát kapjanak azok a katonák, akik földet akarnak vásárolni. A Ház a módosítást elfogadja. A 84. szakasznál Szilágyi Lajos a honvédelmi miniszterrel való megállapodása alapján módosításokat nyújt be, hogy a négyféle katonai nyugdíjcsoporthoz egységesítve legyen. A Ház a módosítást elfogadja. A 85. szakasznál Szilágyi Lajos határozati javaslatot nyújt be, hogy a nyugdíjak általában adómentesek legyenek. Ezt elfogadták.

Ezzel a katonai ellátási javaslatot részleteiben is elfogadták.

Elnök ezután öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után következett a trianoni békeszerződés következtében elbocsátandó, állásukat veszített hivatásos, havidíjas tiszték és altiszték átmeneti ellátásáról szóló javaslat általános tárgyalása. Az előadó Móser Ernő, mint a véderő bizottság előadója, ismerteti a javaslatot. Rámutat arra, hogy ez a javaslat egy kényszerjavaslat, amelynek nehéz lesz népszerűséget szerezni, mert életpályákat tör kérté. Kéri a nemzetgyűlést, hogy engedjen a kényszerkörülményeknek és fogadja el azt. Reméli és hiszi, hogy az elbocsátandó tiszték és altiszték új pályájukon boldogulni fognak.

Sréter István felszólalása után Szilágyi Lajos szólal fel, a javaslatot nem fogadja el, mert ez a javaslat a trianoni békeszerződés végrehajtásához az első lépés, amely békeszerződés pedig egyenlő a halállal. Ha ez igaz, akkor sem szíveskedhetjük a végrehajtást. Ez a hadsereg, amelyet a trianoni békeszer-

ződés engedélyez, hadműveletekre nem képes, pedig a magyar véderőre egész Európának szüksége van. A nemzeti hadsereg leszerelése a bolsevizmus visszűrését jelenti, mert a nemzeti hadsereggel együtt áll, vagy bukik az ország, mert a békeszerződés végrehajtása annyira mint forradalmat szítani és kommunistákat tenyészteni. A leszerelés pedig ezt a célt szolgálja, tehát elvileg tiltakozik ellene és kéri, hogy a nemzetgyűlés mondja ki, hogy csak a kényszerhelyzet folytán fogja elfogadni. Az elekciónál a megbízhatóság legyen fontos. Végeredményben a frontszolgálatosok és a rokkantak részesüljenek előnyben.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter kijelenti, hogy az elekción a legnagyobb lelkiismeretességgel fogja végrehajtani. Az aranyérem jogát pedig a legelső sorban fogja kielégíteni. A tartalékosok elhelyezését is szíven viseli.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalásnál, a 15. szakasznál Móser Ernő előadó nyújt be módosítást. A 15. szakaszt Móser stílusos módosításával, a többi változatlanul fogadta el. Ezzel a javaslatot részleteiben is letárgyalták.

Ezután következett az állami lakások építéséről szóló javaslat tárgyalása. Róbert Emil előadó ismerteti a javaslatot és rámutat arra, hogy a gazdasági életnek nagy szüksége volt erre a lökésre. Kéri a javaslat elfogadását.

Frühwirth Mátyás örömmel üdvözli a kereskedelemügyi minisztert, ezért a kezdeményező lépésért, amelynek eredménye az egész gazdasági élet megindulása lesz. Nemcsak Budapestben, hanem vidéken is nagy a lakásnyomorúság. Sok helyen a falukban 2—3 családi huzódik meg egy fedél alatt. A lakáskérdés megoldásához fontos közegészségügyi és szociális szempon-

tok fűződnek. Az új keresztény Magyarországnak a családon kell felépülnie. Ezért kell otthonot teremteni.

Ezután elnök napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap 10 órakor lesz, amelynek napirendjén a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasása, a lkástörvényjavaslat, az üzleti záróról szóló törvényjavaslat, valamint a forgalmi és örösi adóról szóló törvényjavaslat szerepel.

Az ülés vége egynegyed 3 órakor volt.

A volt Eötvös kollégisták szövetségének megalakítása. Kik vettek részt Debrecenből.

A báró Eötvös József kollégium volt növendékei, akik közül eddig egy miniszter, több egyetemi tanár, főigazgató és igazgató, valamint egy a fővárosban, mint a vidéken számos kiváló eredménnyel működő középiskolai tanár került ki, most az egész országra kiterjedő szövetségbe tömörültek. A szövetség alakuló ülése f. hó 3-án volt Budapesten. Teljes egyetelműséggel választotta meg tisztikarát, élén Gombocz Zoltán budapesti egyetemi tanárral, a hírneves nyelvtudóssal, mint elnökkel. A kollégium volt növendékei ezt az alkalmat felhasználva arra is, hogy az intézetnek 25 esztendőn át működött igazgatóját, Bartóniek Gézát meleg ünnepelésben részesítsék. A szövetség első és egyetlen tiszteletbeli tagjának választotta meg.

Az ugyanazonnap este tartott ünnepi vacsorán pedig dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok, aki az Eötvös kollégium alapításakor lett az intézet növendéke, intézett a volt kollégisták megbízásából meleghangú üdvözlő beszédet a volt növendékek szeretetétől és színtele megható ragaszkodástól körülvett igazgatóhoz.

Debrecenből a közművelődési tanácsnokon kívül dr. Darkó Jenő egyetemi, Jakucs István, dr. Benigny Gyula, Medveczky Károly, Kiss Ferenc és Heltesheimer Ernő középiskolai tanárok vettek részt a szövetség alakuló ülésén.

Gyógyvirág krém
 legjobban megóvja arcbőrét és kezét a
tavaszi szelek ellen
 és kézfinomító használata
 által. Készíti a
Megváltó gyógyszerár, Piac-u. 18.
 Ugyanott minden bel- és
 külföldi pipere szer kapható

Jelentkezés hatósági lisztellátásra

A jövő ellátási esztendőben a városi hatóság útján lisztellátásban a családfővel egy háztartásban élő jogosult család tagokkal együtt csakis a következők részesülnek:

1. Segéd nélkül dolgozó kisiparosok.

2. A nem önálló iparosok, akik tehát valamilyen nem önálló iparosnál, esetleg kereskedőnél ipari munkásként, vagy pedig valamely ipari üzemben mint segédszemély, munkás, szakmunkás vagy napszámos van alkalmazásban és nem tisztviselő.

3. A teljesen keresetképtelen és egyúttal olyan vagyonatlan egyének, akik közsegélyre szorulnak, abban az esetben is, ha közsegélyt tényleg nem kapnak. Ide tartoznak: a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik is.

Nem jogosultak lisztellátásra ezek közül azok, akik munkaadójuktól természetbeni ellátást élveznek, vagy pedig termelők.

A városi lisztiroda a múlt évi lisztkönyvesek jegyzéke alapján idézés útján mindazokat jelentkezésre hívta fel, akiknek kiküldetésük lehet arra, hogy a fentiek szerint ez évben is lisztellátásban fognak részesülni.

Folyó évi július hó 15-ig a lisztellátásba leendő felvétel végett annál a lisztirodánál, amelytől liszt-könyveiket eddig is kapták, azoknak is jelentkezni kell, akik idézést nem kaptak, de a fentiek szerint arra jogosultak.

A jelentkezés alkalmával a jelentkező vigye magával az idézést — ha kapott. — továbbá pontosan kitöltve a jelentkezési lapot, melyet a Csapó-u. 15. sz. alatti lisztirodában darabonként 2 koronáért lehet beszerezni, rendőri bejelentési lapját, munkakönyvét, igazolványait, okmányait, amelyekről meglehetősen állapítani, hogy a fentiek szerint lisztellátásra jogosult.

A segéd nélkül dolgozó kisiparosok az illető szakosztály igazolványát mutassák be arról, hogy segédet nem tartanak.

Aki az előírt határidőn belül nem jelentkezik, azt olyannak kell tekinteni, mint aki hatósági lisztellátásra nem tart igényt.

Azon ipari üzemeknél alkalmazott ipari munkások, akik eddig is testületi lisztkönyv kezelés útján voltak lisztellátásban, felvételük végett ne a lisztirodában, hanem üzemük vezetőségénél jelentkezzenek.

Aki hamis adatokat jelent be, vagy magát kétszeres ellátásba véteti fel a f. évi 4675—M. E. számú rendelet értelmében büntetettik.

Közélelmezési ügyosztály.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei

A kedvezményes ruha szövetért befizetett 500, illetve 600 korona visszatérítését a hét végével beszüntetjük, éppen ezért felszólítjuk mindazon tagjainkat, kiknek a visszatérítésre még igényük van, hogy az őket megillető pénzösszeget a hét folyamán feltétlenül vegyék át. Vidékiek levelező lapon vagy a megbízottak útján közölnék velünk címüket, hogy részükre a pénzt postán kiküldhessük.

A nagytétényi gyilkosság.

A rendőrség nyomon van.

Budapest, jul. 7. Tegnap a detektívek nagy reményeket fűztek a csónak jelenethez, de ez éppen úgy mint a legtöbb eddigi nyom nem elégítette ki a hozzáfűzött várakozást. Hasztalanul razzizáltak a rendőrség emberi éjjel-nappal, hiába szaladtak a legkisebb nyom után, a mai napig nem értek el semmit. Teljesen meddőnek nem mondható a rendőrség munkája, amennyiben szinte kétséget kizáró módon megállapítható, hogy Boros rablógyilkosságnak esett áldozatul. Minden más feltevés csak fantázia. Politikai gyilkosságról szó sem lehet. A legvalószínűbb az, hogy a szerencsétlen ember valami utcai nő hálójába került, aki elcsalta valamilyen jól eldugott helyre, ahol a nő barátai végeztek az áldozattal. A rendőrség véleménye szerint nincsen kizárva, hogy a gyilkos

sok előre kidolgozott terv szerint jártak el.

A főkapitányságon reggel jelentkezett a pénzügyőri felvigyázó, aki elmondotta, hogy szerdán reggel 8 órakor a Fővám-tér mellett levő kikötőnél egy szürkére festett motorcsónakot látott, amelyben 4—5 fiatalember volt.

A rendőrség nyomában van Boros István igazgató gyilkosságainak. Ma délelőtt a rendőrség újabb nyomokra utott, amelyek valószínűleg lehetővé teszik a tettesek gyors kézrekerítését. Az új nyomok — amelyekről a nyomozás érdekében egyelőre hallgatni kell, — az eddigiektől eltérő irányban követik a tettesek nyomát és remélhető, hogy a legrövidebb időn belül a rejtélyes ügy megoldására vezetnek.

Gazdasági középiskola és iparművészeti iskola Debrecenben.

A közművelődési tanácsnok fővárosi kiküldetésének eredményéről.

Dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok fővárosi kiküldetése eredményéről a következőkben tájékoztatta lapunkat:

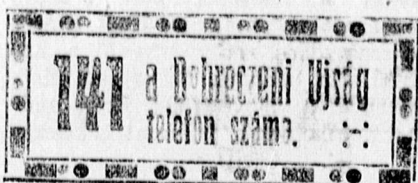
— A közoktatásügyi minisztériumban Imre Sándor államtitkárral részletesen megtárgyaltam a debreceni gazdasági középiskola ügyét. Mivel az ilyen típusú középiskolák szervezését Vass József kultuszminiszter is programjába vette, a minisztérium részéről minden hajlandóság meg van egy ilyen iskolának Debrecenben való létesítése iránt. Az állam a megfelelő szakképzett tanerőket rendelkezésre bocsátaná a fizetésükről és az iskola dologi szükségleteiről is hajlandó gondoskodni. Helyiséget azonban nem tud adni, ezt a város áldozatkészségétől várja. Az államtitkár szerint legkönnyebb megoldási mód volna, ha valamely katonai épületben lehetne az iskolát elhelyezni, abban az esetben az iskola a legrövidebb idő alatt létesülhetne. Ez iránt azonban a honvédelmi minisztériumban kellene tájékozódni.

— A honvédelmi minisztériumban az illetékes ügyosztály vezetőjénél, Tancos altábornagynál tárgyaltam az ügyben, azonban azt a felvilágosítást nyertem, hogy az összes debreceni katonai épületekre a katonaságnak a trianoni békeszerződésben megállapított létszám mellett is föltétlenül szüksége van, más célra azok közül egy sem engedhető át. E szerint tehát a helyiség dolgában más megoldás után kell nézni. Mihelyt a helyiségre nézve elfogadható proposíciót tud tenni a város közönsége, a gazdasági középiskola létesítése biztosítottnak tekinthető.

— A kultuszminisztériumban szerzem tudomást arról is, hogy a kormány egy-két vidéki városban iparművészeti iskolákat óhajt létesíteni. Mivel Debrecen ipari története az iparművészetnek ősi, tradi-

cióját mutathatja fel, kivált a könyv köztetés, népies textilművesség és ötvösség terén, egy iparművészeti iskola létesítésében ugyszólván történelmi joga van. Ezért felkerestem Pekár Gyula államtitkárt, aki a magyar iparművészet egyik lelkes előharcosa, valamint Groó Istvánt, a budapesti iparművészeti iskola igazgatóját, akikkel való tárgyalás során igen biztató eredményekre jutottam. A közoktatásügyi kormány készséggel állít fel Debrecenben egy iparművészeti iskolát. Egyelőre három tanerős lenne az iskola és kiterjeszkednék a népies textilművességre, a könyvkötészet és bődízművességre, valamint az ötvösségre. Keramiai osztály nem létesülne, mert a hozzávaló anyag Debrecenben hiányzik. Az állam gondoskodnék kitűnően képzett tanerőkről, az iskola dologi kiadásai egy részéről, sőt az első berendezéshez is nagyobb államsegéllyel járulna. A várost csupán a helyiségről, fűtés és világításról való gondoskodás terhelné. Egyelőre az iskola megindításához nem volna többre szükség, mint három tanteremre. Mihelyt ezt a három tantermet rendelkezésre bocsáthatja a város és ez iránt proposícióját a kultuszminisztériumhoz megteszi, a minisztérium azonnal leküldi Groó István budapesti iparművészeti igazgatót az iskola szervezési munkálatainak a városi tanácsal való megtárgyalása és mielőbbi elvégzése végett.

— Pekár Gyula államtitkár, akit rokonsági kötelék is fűzi Debrecenhez, nagy szeretettel karolta fel az iskola ügyét s rajta nem is fog mulni, hogy az mielőbb létesíthessen Debrecenben. Viszonyt a városnak, de különösen Debrecen ipari fellendülésének igen nagy szolgálatára lehet az iparművészeti iskola, mely sokszorosan megtérítene a városnak azt a csekély áldozatot, amibe az iskola létesítése kerülne.

Az 1921—22 gazdasági évben lisztellátandók névjegyzékének közszemlére kitétele.

A 33500—921. számú közlelmezési miniszteri rendelet alapján az 1921—22 gazdasági évben lisztellátandók névjegyzéke elkészítetett. Ezen új névjegyzék a rendelet értelmében a f. évi július hó 8-tól kezdődőleg a városi lisztirodában a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól 2 óráig, 8 napon át közszemlére tétetik ki.

Mindazok, akik abba a névjegyzéke fel nem vétettek, illetve a régi jegyzékből kihagyottak az új gazdasági évben lisztellátásukról a szabadforgalom útján maguk tartoznak gondoskodni. Azok akik az új jegyzékbe fel nem vétettek, amennyiben azt magukra nézve sérelmesnek tartják, a városi lisztiroda ezen intézkedése ellen a közszemlére tétel határidejének lejártától számított 8 nap alatt a városi közlelmezési ügyosztályhoz intézendők és a városi lisztirodában beadandó fellebbezéssel élhetnek.

A fellebbezéshez szükséges azonban, hogy a fellebbező a rendeletben említett és a lisztellátásnál figyelembe vehető valamely kategóriába való tartozandóságát elfogadható okmányokkal hitelesen igazolja. Debrecen, 1921. július hó 7.

Közlelmezési ügyosztály.

Ujdonságok.

Eljegyzés. Varga Jolánka okl. tanítónőt eljegyezte dr. Valeri Mihály orvos Nyiregyházán.

A beiktató közgyűlés szónoka. A szombat délelőtti közgyűlés, amelyen Miskolczy Lajos főispán beiktatása fog megtörténni, úgy látszik, a régi hagyományokhoz illő pompával fog lefolyni. A meghívott szomszédos törvényhatóságok közül eddig Szabolcsmegye és Biharmegye jelentette be részvételmét. A bihariknak husz tagu küldöttségé vonul fel a közgyűlésre. A főispán eskütétele után a törvényhatósági bizottság részéről dr. Kölcsey Sándor ügyvéd, th. városi főügyész fogja üdvözölni. A főispán az üdvözlésre válaszulva, kifejti programját.

A keresztény szociálisták kirándulása. A július 17-ére tervezett Bocskay-kertbe való kirándulás és műsoros táncmulatság nagy szerűnek ígérkezik. A pompás műsort a Máv. műhelyi „Egyetértés” színjátszó társaság adja. Kitűnő zene, elsőrangú ételek, italok, kugliversony sok-sok szórakozás lesz a Bocskay-kertben. Aki egy kellemes délutánt akar eltölteni, föltétlenül vártsa meg a jegyet a kirándulásra. (Népszóvetségi Otthonban, d. u. 6—8.) A pontos műsort a legközelebb hozni fogjuk.

A Kereskedelmi Betegséggyógyító fül. orr. gége orvos: dr. Wertner Zoltán rendel naponként délután 2—3 óráig a Maróthy György-utca 5. szám alatti rendelésében.

Messenger Boy vállalat telefon száma 679. Angol királynő szálloda. Újjeli szolgálat este 10 óráig.

Tordai Gábor emlékezete. A városi Dalegylet kedden délután a Kossuth-utcai temetőben emlékünnepelet tartott Tordai Gábor ügyvéd sirjánál, aki egyik legérdemesebb tagja volt a Dalegyletnek. Az emlékünnepelet Tordai Gábornak halálának tizenkilencedik évfordulója alkalmából tartotta meg a Dalegylet. Tordai Gábor egyik szerzeményét „Lelkünk borítja néma fájdalom” kezdetű gyászdalt énekeltek, aztán dr. Balla Berkanal városi t. tanácsnok, a Dalegylet főtitkára tartott megható, szép emlékbeszédet, méltatva abban Tordai Gábor érdemeit, a Dalegylet felvirágoztatásáért érdeklődésében kifejtett munkáját. Egy gyászdal elénekése után az emlékünnepelet véget ért.

Halálozás. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó testvér, sógor, nagynéni és áldott emlékü jó rokon: **Özv. Czipa Antalné** szül. Mércz Irma, f. hó 6-án, d. u. 6 órakor, életének 49-ik, bus özvegyiségének 21-dik évében, három heti súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét f. hó 8-án, d. u. 5 órakor fogjuk a Késs-utca 73. számú gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna utcai temetőben örök nyugalomra helyezni, mely végzettségétélre rokonainkat, jó barátainkat és a fájdalomunkban résztvevőket szomorú szívvel meghívjuk. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 11-én d. e. fél 9 órakor fog az egkek Urának bemutatni. Debrecen, 1921. júl. 7. Az örök világosság fényeskedjék neki. B. natos testvére: Teréz férjével Nagy Zsigmondal és fiuk Dezső. Sógornői: Nagy Dezső nejjével Farkas Máriaival és gyermekével, Nagy Emma és Katica édesanyjakkal özv. Nagy Mórné szül. Husay Katalinnal. Elhalt testvéreinek gyermekei: Mércz Ferenc családjával, Mércz Teréz, Mariska, Erzsébet, Irma, Irén, Jolán és Gyula. Szerető rokonai: Husay Agoston és neje. Valamint számos rokon és jóismerősök nevében is. A temetést Gebauer és Tsa temetk. int. rendezti (Kossuth-u. 2.).

Kóborgó gyermekek. A szülők jobban vigyázzanak gyermekeikre. Nincs olyan nap, amikor be ne kísérne a rendőr 2-3 kis gyermeket, akik szüleiktől lemaradva, eltévedtek. Néha csapatostul kóborolnak az utcán, mert nem tudják, hogy hol van a lakásuk. Leginkább a vásárokon és a zsidvásárban akadnak ilyen eltévedt gyermekek, akiknek eleinte tetszik a szabadság, de délre korogni kezd a gyomruk s ilyenkor sírva ordítanak édesanyjuk után, míg a rendőr oltalma alá nem veszi őket. Felhívjuk a szülőket, hogy ilyen kis gyermekeket ne vigyenek magukkal a vásárra, vagy ha már nem hagyhatják őket otthon, gondosabban, lelkiismeretesebben ügyeljenek rájuk.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Özv. Schenk Jánosné ref. 73 éves, Reitz Ilona rk. 15 éves, Szegedi Margit ref. 1 hónapos, Vértesi István ref. 5 hónapos, özv. Bordás Istvánné ref. 70 éves, Lovász Eszter ref. 28 éves, Klement Béla rk. 3 éves, Czitrom Pál izr. 17 hónapos, Árva Bálint ref. 26 éves, Berecz Margit ref. 13 napos, Csikos Margit ref. 17 éves, Szabó (utónevét nem kapott leány) ref. 1 napos.

Befőttházi kenderzsinag, a legjobb minőségű hólyagpapír, legolcsóbban, nagyban és kicsinyben kapható Csáthy könyvkereskedésében, Piac utca 8.

Házasságok. Tegnap az állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek a következők: Hütter Keresztély magántisztviselő ág. ev. — Molnár Mária ref., Nagy Sándor máv. irodakezelő ref. — Kiss Mária ref., Lada István banktisztviselő ref. — Schwartz Eliz ref., Kiss László hentesmester ref. — Erzsébet ref., Rosner Imre kir. bírói ág. végrehajtó ref. — Molnár Gizella rk.

Szerencsétlenül járt inas. Takács István 17 éves fiú, ki Kónya Sándor asztalos műhelyében mint tanonc volt alkalmazásban, tegnap délután jobb keze mutatoujját munka közben levágta. A mentők szülei lakására szállították.

A fővárosi épületek biztosítása. A Biztosítási és Közgazdasági lapok nyomán közöljük, amint értesülünk a most megtartott versenytárgyaláson 300 millió koronát kitevő ingó és ingatlanok tűzbiztosítását, valamint a főváros egyéb üzemeinek betörés biztosítását is a Turul Biztosító Társaságnak adta fel, amely a többi intézetekkel azonban a legolcsóbb díjat állapította meg.

Tűz. Tegnap délelőtt a József kir. herceg utca 63. szám alatt tűz keletkezett. A tető alatti gerendák a kéménytől tüzet fogtak. A kivonult tűzoltók hamarosan eloltották a tüzet. A kár azért jelentékeny.

Vízvezeték, fürdőszoba bevezetések, javításokat jutányosan, szakzerűen, készíti: Máthéi János, Csapó-utca 24. Telefon: 321.

Táviratok

Tózsde.

Zürich, júl. 7. Zárlat: Berlin 787, Holland 19500, Newyork 596, London 2212, Páris 4736, Milanó 2875, Prága 780, Budapest 226, Zágráb 395, Bukarest 880, Varsó 032, Bécs 092, Osz. leheljegyzett 031.

Budapest, júl. 7. Valuta zárlat Napoleon 846—60, Angol font 985—1005, dollár 260—70, francia frank 2160—80, márka 355—65, lira 1290—310, osztrák korona 036—038, rubel 47—49, lei 387—97, szokol 362—72, kor. és fr. dinár 687—97, lengyel marka 16 fél, 17 fél.

Deviza zárlat: Bukarest 390—1015, Berlin 352—62, Olaszország 1290—320, Páris 2130—170, Prága 352—62, Stockholm 5650—900, Svájc 4475—575, Bécs 35 negyed, 37 negyed, Zágráb 170—180, Newyork 265—70, Varsó 15 fél, 16 fél.

Még egy hír a vasutasokról.

Budapest, júl. 7. A Magyar Államvasút a megcsonkított Magyarországon nem tudja foglalkoztatni a sok tisztviselőt és azért elhatározta, hogy a felesleges tisztviselőket fokozatosan elbocsájtja. Sok tisztviselőt, különösen azokat, akik már közel vannak a nyugdíjazáshoz, áttesznek a pénzügyi tárcához tartozó állásokba, azokat pedig, akik más módon tudnak boldogulni végkielégítéssel elbocsátják. (MTI.)

A tót nemzeti párt követelése.

Miskolc, júl. 7. A tót nemzeti párt Huszton népes gyűlést tartott. A szónokok követelték, hogy a felvidékről távolítsák el a cseh tisztviselőket és tanítókat. A nagy lelkesedéssel fogadott felszólalások után egyhangulag határozattá emelték azt a javaslatot, amely a pitsburgi egyezmény alapján függetlenséget és autonómiát követel a felvidék számára. (MTI.)

Betiltották a Kárpáti Huszárt.

Budapest, júl. 7. Betiltották a „Kárpáti Huszár” című munkácsai napilapot, mert követelte a csehektől Ruszinszko alkotmányát.

Követelik a felvidéki népszámlálás felülvizsgálását.

Miskolc, júl. 7. A Felvidéken a nemzeti kisebbségek követelik a népszámlálás felülvizsgálását. Még cseh hivatalos körökben is aggályosnak tartják a népszámlálás eredményét. Pozsony területén például 17 és fél %-ban állapították meg a magyarság számát, ami nyilvánvalóan tévedés. (MTI.)

Apponyi Karlsbadba utazik.

Budapest, júl. 7. Apponyi Albert gróf vasárnap családjával együtt több heti tartózkodásra Karlsbadba utazik. A kura befejezése után Apponyi Albert gróf visszatér Budapestre. Gróf Bánffy Miklós külügyminiszter közbelépése alkalmával a cseh hatóságok kilátásba helyezték, hogy családjának megengedik az Eberthardton való tartózkodást, azonban ez ideig még semmi értesítést ez ügyben nem kaptak.

Az angol hajóraj utban Konstantinápoly felé.

Washington, júl. 7. (MTI.) Az egész angol középtengeri hajóraj utban van Konstantinápoly felé.

Vasárnap is lehet élelmiszert vasutra adni.

Budapest, júl. 7. A kereskedelemügyi miniszter, a belügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértően megengedte, hogy az október 1-ig terjedő időben eső vasárnapokon és Szt István napján romlandó friss gyümölcs és főzeléket feladás céljából a vasutakhoz szállíthatják a vasúti kocsikba berakhatják, illetőleg a kocsikból kirakhatják és elszállíthatják.

A szerbek kitoloncolják a kommunistákat.

Belgrád, júl. 7. (MTI.) A merénylőtől kapcsolatban a kormány arra határozta el magát, hogy az országban lévő sok ezer orosz menekülttel szemben szigorú rendszabályokat léptet életbe. Valamennyinek jelentkeznie kell az illetékes rendőrhatalóság előtt és azokat, akik a kommunizmus gyanújában vannak ki fogják toloncolni az országból.

A hazaárulási per.

B-pest, júl. 7. Windischgrätz herceg vádjai folytán hír szerint a hazaárulási per folyamatba vételére a kormány részéről szükséges intézkedések rövid időn belül meg fognak történni.

Koreaiak és japán katonák harca.

Washington júl. 7. (MTI.) Koreából jelentik, hogy a koreai lakosok és a japán katonák között komoly összefékőzés volt, amely alkalmával a koreaiakból 500 halott és sebesült maradt a helyszínen. Több ezernyi elégedetlen koreai a szibériai bolsevikokkal akar egyesülni.

Balfour meghalt.

London, júl. 7. Lord Balfour volt angol külügyminiszter tegnap életének 73-ik évében meghalt. (MTI.)

Komolyodik a helyzet Konstantinápolyban.

Páris, júl. 7. A „Matin” jelentése szerint a helyzet Konstantinápolyban napról-napra komolyabbá válik és Szerbia, valamint Románia fegyverkezésével is honyolódik. A konstantinápolyi kormány-épületeket a szövetséges csapatok szállták meg. (MTI.)

A magyar békeszerződés a francia kamarában.

Páris, júl. 7. A szenátus holnapi ülésének napirendjére tűzték ki a trianoni békeszerződés tárgyalását. A francia szenátus előre láthatólag egy ülés alatt fogja elfogadni a békeszerződést. Ez lesz a szenátus utolsó előtti ülése a nyári szünet előtt. (MTI.)

Színház.

Halál-séta a színház menyezeten. Amíg eddig csak mozifilmen volt alkalma látni a debreceni közönségnek, azt most élő szereplőkkel, a valóságban láthatja a Vig-színház szombati és vasárnapi előadásain. A legizgalmasabb produktio az, amit a világhírű Merkel-Trippe mutat, midőn a társaság úgy sétál a menyezeten, mint más a földön. Fellépnek még a szezon e legérdekesebb előadásán a népszerű Rác Ada és Szigeti Jenő. Vendégművészek: Papp Mancsi, Várkonyi Olga, Jávor stb. Szinre kerül a legkacagatóbb bohózat az: Éjjel a Kaszárnyában. Jegyek mai naptól előre válthatók a Vig-színház pénztáránál. Vasárnap délután 4 órakor mérsékelt áru előadás.

Góthné Kertész Ella és Góth Sándor egyetlen vendégjátéka szerdán a Vig-színházban. — Szinre kerül: Hamar egy aszszonyt és a „13-ik §.”

A lakásügyek miniszteri biztosának rendelete.

Debrecen lakásügyi hatóságánál fizetendő illetékek.

A lakásügy rendezéséről szóló 2300—1921. M. E. sz. rendelet 23. §-ában és 25700—1921. I. M. sz. rendelet 1. §-ának 4. pontjában nyert felhatalmazás alapján Debrecen sz. kir. város Lakásügyi hatósága által lakásügyekben szedhető illetékeket (díj) a következőkben állapítom meg.

1. §. A debreceni lakásügyi hatóság (lakáshivatal) hatáskörébe utalt beadványok illeték (díj) alá esnek, melyet városi bélyegjegyekben kell leróni.

2. §. Minden beadvány után, amely az alábbi rendelkezések szerint magasabb illeték (díj) alá nem esik, öt (5) korona illetéket kell fizetni.

A szóbeli kérelemről felvett jegyzőkönyv is beadványnak tekintendő.

3. §. Szobánként, illetve helyiségenként husz (20) korona illeték jár.

1. Az igénybevételi kérvények után,
2. a háztulajdonosok ama bejelentései után, amelyekkel a megüresedő helyiségekre nézve bérletet hoznak javaslatba (2300—1921. M. E. sz. rendelet 5. §.),
3. a bérbeátvételre, vagy bérletátvételre vonatkozó kérvények után (2300—1921. M. E. sz. rendelet 6. §.),
4. az általános kérvények után,
5. a mentesítési kérvények után (2300—1921. M. E. sz. rendelet 13. §. 7. pont).
A melékhelyiségek az illeték szempontjából számításba nem vehető.
A lakáscserére irányuló kérelem (2300—1921. M. E. sz. rendelet 6. §. 3. bek.) után mindkét lakás szobái számának alapul vételével kell az illetéket leróni.
4. §. A 3. §. 1—4 pontjaiban említett olyan beadványok után, amelyek kávéházakra, éttermekre, vagy a város forgalmas helyén levő üzlethelyiségekre vonatkoznak 200 korona, amelyek pedig egyéb üzlethelyiségre irányulnak 100 korona illeték jár.
Az ily helyiségek cseréje esetén a 3. §. utolsó bekezdését kell megfelelően alkalmazni.
Az üzlethelyiség szempontjából forgalmas helynek kell tekinteni a Ferenc József (Piac), Hunyadi és Hatvan utcákat egészen, a Csapó-utókat a Rákóczy, illetve a Burgondia utcáig, a Kossuth-utca a színházig, illetve a Batthyányi-utcaig terjedő részét.
5. §. Ötven (50) korona állandó illeték alá esnek:
1. a bérlo vagy albérlo minőség megállapítása iránt beadott kérvények,
2. a lakhatóvá tett épületekre vagy épületrészekre nézve a tulajdonos szabad rendelkezési jogának megállapítása (2300—1921. M. E. sz. rendelet 2. §. 2. bekezdése) iránt beadott kérvények,
3. a 3. §. 1—4 pontjaiban említett kérvény alapján kiutalt üzlethelyiségekre, kávéházakra és éttermekre kiadott lakásigazolványok külön illeték alá esnek, melynek összege az évi bér 5 százaléka. Ezt az illetéket készpénzben kell lefizetni és a lakásigazolványt csak a befizetést igazoló nyugta bemutatása után lehet kiállítani.
7. §. A lakásügyi hatóság igénybevételt rendelő határozata ellen beadott panaszok után husz (20) korona állandó illetéket kell leróni.
8. §. A végrehajtási kérvények és a végrehajtás jogánatosításáról felvett jegyzőkönyv, vagy az erről szóló jelentés után tíz (10) korona illetéket kell leróni, amit a végrehajtást kérő fél tartozik előlegezni. Ugyanilyen illeték alá esnek a végrehajtás felfüggesztésére vagy elhalasztására irányuló kérelmek is.
9. §. Illeték mentesek:
1. Az üres és megüresedő helyiség (2300—1921. M. E. sz. rendelet 4. §-a) valamint a beköltözés (2300—1921. M. E. sz. rendelet 9. §.) bejelentését tartalmazó beadványok a 3. §. 2. és 3. pontjában említett esetek kivételével,
2. a tényleges szolgálatban álló polgári, katonai és csendőrségi közszolgálati alkalmazottak lakás kiutalására (3. §. 1—4 pont) valamint lakások mentesítésére irányuló (3. §. 5. pont) kérvényei,
3. annak az igénylőnek, aki már általános kérvényt adott be, ezt a kérvényt követő első igénybevételi kérvénye,
4. a szabad rendelkezés alatt álló épületek és épületrészek (2300—1921. M. E. sz. rendelet 3. §.) nézve a tulajdonosnak ösz szes beadványát kivéve az 5. §. 2. pontjában említett kérvények.
10. §. Az illeték lerovása nélkül beadott beadványok az illetékes lerovása előtt el nem intézhető. Ezzel a kérvényezőt azzal a figyelmeztetéssel kell ébresztetni, hogy amennyiben a hiányszó illetéket záros határidő alatt nem fizeti le nem rója. beadványát elintézés nélkül irattárba foziák helyezni.
11. §. Méltánylást érdemlő esetekben a lakásügyi hatóság elnöke illetékmentességet engedélyezhet.
12. §. Ez a rendelet a helyi szokás szerint történő közététel napját követő napon lép hatályba.
Debrecen, 1921. június hó 27-én
P. h. dr. Borsos,
a lakásügyvek miniszteri biztosa.

A debreceni telefon előfizetők névsora.

- 4-34 Frankfurti általános biztosító r.-t. vezérigazgatója. Fűvészkert-u. 12.
- 4-73 Fráter Lajos dr., ügyvéd. Ferenc József-ut 73.
- 4-95 Fráter Pál dr., ügyvéd. — Varga-u. 7.
- 11-46 Fried R. vaskereskedése. Csapó-u. 13.
- 12-40 Fried Samu nagybirtokos. Miklós-u. 4.
- 4-63 Friedmann Dezső dr., orvos. Hatvan-u. 38.
- 86 Fröhner szálló portása. — Ferenc József-ut 67.
- 8-8 Frischs Ignác dr., ügyvéd. Hunyadi-u. 6.
- 9-17 Fülöp Miklós bádogos és vízvezetési szerelőmester. Csapó-u. 3.

G

- 449 Gabányi Sándor szénraktára. Csapó-u. 28.
- 1215 Gabonagyűjtés országos kormánybiztosságának ki- rendeltsége. Iparkamara.

Eladó Thaly Kálmán-u. 11. számú ház

5 szoba, konyha, fürdő szoba és istállóval azonnali beköltözéssel.
Felvilágosítást nyújt: Dr. Nagy István ügyvéd Szent Anna-u. 8. sz.

Felhívás ajánlattételre.

A debreceni m. kir. Tisza István tud. egyetem Bonctani és Kórbonctani intézeteinek, valamint a kazánház és fertőtlenítő épület

Ács, Bádogos és Tetőfedő munkáira ezennel nyilvános árlejtést hirdetünk.
Az ajánlati űrlapok a debreceni m. kir. Tisza István tud. egyetem építészeti osztályának irodájában (Vilmos Császár körút) d. e. 10—12 órák között átvethetők, a kiviteli tervek ugyanott megtekinthetők.
Az ajánlatok bezárt borítékban, legkésőbb **1921. július hó 15-én, déli 12 óráig** az építészeti osztály irodájában benyújthatók.
Debrecen, 1921. július 7-én.
Építészeti osztály.

Jó cipőt olcsón

csak tőlem vásárolhat a rendelésre 24 óra alatt készítek:
Női fél boksza prima — 450 K.
Női fél vászon fehér — 350 K.
Boksza egész női vagy férfi 600 K.
Tapalás — — — — 100 K-tól

Oláh István cipőüzletében

Csapó-u. 4. Türelő lakánnyával szemben

Eladó

Nagycsere 116. sz. a. 7 katasztrális hold szántó tanyaépületekkel.
Felvilágosítást nyújt: **dr. Nagy István ügyvéd Debrecen, Szentanna-u. 8.**

Egy kiló kenyér sütés 30 fillér

Schneider János sütiömester Nyil-utca 77. szám alatt

Követelje mindenütt

GERŐ-cég cipő-„GAF“ készítményeit védjeggyel

Ha nem kapná kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég Budapest

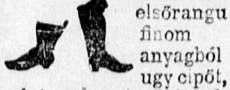
IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 4.

Cipőüzem: I., Bercsényi-utca 10.

Nagybani osztály: V. Akadémia-u. 6

Bárhol hirdetett

olcsó áraknál is olcsóbban készíthet méretűtán elsőrangú finom anyagból, úgy cipőt, mint csizmat. A fáradságot megérdemli és ön meggyőződhetik, ha le- megy **Fábián Testvérek** cipő- és csizma készítő műhelyében **Rákóczi-utca 71. sz.**

Földbirtokos uriember: intelligéns urileánnyal házasság céljából megismerkedne. Cím: „Oróktavas” ieljegére a kiadóba. — 3918

Ismeretszó hiánnyában báros leányka ismeretszót keresem házasság céljából leveleket 22 ieljegére a kiadóba kérek. — 3921

Ajánlat

Uisánonair csomagolásra alkalmas. a jelenlegi viszonyokhoz képest olcsón kapható kilószámra a kiadóhivatalban. Kossuth utca 3 szám. első eme- let. — 3820

Eleserélném utcai egy szoba, konyhás, spájzos, villanyvilágításos lakásomat használnál, lehet udvari is. Pacsirta-u. 44. — 3883

Műhímezés plüssé guvré. Péterfia- utca 25 szám készü- nek Iványiné — 2823

Orvostanhallgató gimnázistákat nőtvizs- gára biztos sikerrel elő készít Cime a kiadó- ban. — 70

Butorozott szoba, zongora haszná- lattal. külön fürdőszo- bával azonnali kiadó Cím a kiadóban. — 3898

Házvezetőhöznek menne 50 éves özy. ur- nő. Kölcsev utca 15. sz. — 3904

Mosni vasalás elmegek uri házhoz Maróthy Gv. utca 37. — 3903

Kékkő. svantó, cipővel kapha- tó Mózet veszek Sár- kőzy Sándor fűszerke- reskedő. Hatvan utca 17. — 3910

Széo magános kerti lakáso- mat veteménves kert. tel esvütt elcsendném. bentésüzletnek alkál- mas helyiséggel Cím a kiadóban. — 3901

Jó házikoszt bentékezőse- re és kihordásra igen futósnvos árban kapha- tó Vazsa-u. 28 utca/ lakás. — 3928

Kereslet

Aranvat-erzűstöt. briliánsat. zálogcédu- ákat vesz. meghívásra házhoz is elmev Stel- ner Mihály. Hatvan-u. 2. sz. udvarban. I. em. — 3883

Makulatura vapirost (elhasznált hi- vatali nyomtatványo- kat). lehetőleg egész iv- ben megvételre kere- sek. Mintát és ajánla- tot „Makulatura” iel- jegére a kiadóhivatalba kérek. — 3924

Kovács segéd ki tüzi munkát ön- állóan érti magas fizetéssel felvételt. Kishegyest-ut 20. Kósa. — 3883

Szülök figyelmébe Fülöp nővé- rek női divattermében Péterfia 14. Tanuló lea- nvok felvételnek. — 3820

Bérletet keresek Mikenércs kö- rül vagy a Szepes. Ehas- Ondó Macs és a vá- ros közötti területen 50-től 150 holdig. Cím a kiadóban. — 3731

Kasos méheket veszek Böször- ménvi ut 53. — 3907

Eov nagy barna vizsla va- dászskutva. fehér csál- laggal a mellém. talál- tatott. Jogos tulajdo- nos átveheti Pacsirta utca 16. — 3898

Butorozott szobát keresek. esetleg konyha használattal. „Jól fizetem” ieljegére kiadóhivatalba. — 3920

Eov szoba, konyhás lakást megveszek egyszerű bu- torral Ajánlatok „S” ieljegére kiadóhivatalba. — 3919

Jó munkás cinészeregé- ket felveszek raktári- munkára. Polák. S1. monffy-u 7. — 3900

Mindenféle jó minőségű háztartási

kefékkel és moszolókkal

a legutányosabb áron szolgál

Csire István kefekötő m.

Arany János-utca 11. szám alatt.

Eladó 120 kat. hold tanyabirtok

a Hajdunádudvari határban. 45 hold szántó, 75 hold pedig kaszáló és legelő. Rendkívüli olcsóáron kapható meg. Felvilágosítást nyújt

Dr. Nagy István ügyvéd

Szent Anna-utca 8. sz. alatt

Eov tveves takarítóno felvé. telük Rovall szálloda. I. em. — 3912

Eov szoba. konyhás buto- rozatlan lakást keresek keresztyén házasság- zvermektelen Cím a kiadóhivatalban. — 3918

Befárónó keresztyén kis csalá- hoz Kivó 25 udvari. — 3907

Eladás

Azonnali elutazás végett egy piano zongora, hálószoba- és konyhabutor eladó. Cuk- rászda, Péterfia-u. 46. — 3895

Eladó Kinizi utca 55. számú ház vendéglővel esvütt. Értekezni lehet ugyanott. — 8893

Egylovos könnyű bicska szekér el- adó. Nagyerdő, viztorony- nál. — 3877

3 méh család kaptarral és más hozzávalóval azon- nal eladó. Cím Sári Gábor Püspökiládány 974. h sz. — 72

Ház eladó Darabos utca 30 Bercsényi utca 93. szá- mu. — 3906

Ginók férfi 42-es vadonatú körülöm más sárca női fél fehér fűzős 37-es eladók Csapó 26. ház- mesternél. — 3905

Eladó 5 drb kettőseke hasz- nált. hetes. Pesti utca 33. — 3914

Eladók férfi panama kalap női ruha. finom poha- rek. kerti asztal. nior tárgyak. szőnyök. kép- náma. dohénvasztal. al- ló lámpa stb. tárgyak Cím kiadóban. — 3913

Föld eladó tíz hold. sok épü- lettel. fekete föld. 20 holdas külön. Pataky Csabó utca 19 keresz- tőépület. — 3911

Eladó tengeri csöves Kivó 25. — 3908

Germekkocsi. térszekrény. kerti löca boroshordók üres üve- gek eladók Bethlen 58. — 3915

Gyógyszerészeti és kereskedelmi Dobozok

minden változatban készünek DAVIDHÁZY KÁLMÁN könyvkötészet és dobozgyár r.-t.-nél, Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

Költő férfi fehéreművek Frank Edénél